

دستورالعمل حفظ حریم خصوصی گیرندگان خدمت :

به منظور رعایت اصل چهارم منشور حقوق گیرندگان خدمت در خصوص ارائه خدمات سلامت مبتنی بر احترام به حریم خصوصی بیمار، تمامی کارکنان بیمارستان موظف به اجرای دستورالعمل حفظ حریم خصوصی گیرندگان خدمت می باشند

موارد الزامی حفظ حریم خصوصی گیرندگان خدمت تمامی کارکنان در موارد زیر ملزم به اجرای اقدامات در محدوده خارج از دوربین های مداربسته هستند -تمامی موارد مربوط به اقدامات غیراورژانس نظیر پانسمان دبریدمان زخم ، انواع تزریقات، خونگیری، تنقیه یا Enema ، استفاده از داروهای واژینال موارد غیر تهاجمی و غیراورژانس شامل تعویض لباس بیمار، نوار قلب، نوار مغزی، انواع رادیولوژی، تعویض پوشینه بیمار

تمامی معاینات پزشکی، مامائی، اقدامات فیزیوتراپی . تبصره: افراد مجاز به دسترسی به اطلاعات بیمار، ملزم به رعایت حریم خصوصی و رازداری درباره اطلاعات مندرج در پرونده بیمار می باشند.

موارد استثنای حفظ حریم خصوصی گیرندگان خدمت، با توجه به ماهیت بیماری روانی با توجه به احتمال آسیب بیمارانی به خود یا دیگران، از نصب درب و پرده های سقفی در بخشهای بستری اجتناب شود هنگام استفاده از پاراوان جهت انجام اقدامات تهاجمی نیازمند حفظ حریم خصوصی، به حضور یکی از کارکنان همگن درمانی کنار بیمار الزامی است .

هنگام حضور بیمار در شرایط انزوا و مهار، مانیتور بیمار از طریق دوربین های مداربسته و مشاهده حضوری و کنترل علائم حیاتی توسط کارکنان پرستاری الزامی است

۴- ارائه خدمات سلامت باید مبتنی بر احترام به حریم خصوصی بیمار(حق خلوت) و رعایت اصل رازداری باشد

4-1) رعایت اصل رازداری راجع به کلیه ی اطلاعات مربوط به بیمار الزامی است مگر در مواردی که قانون آن را استثنا کرده باشد

4-2) در کلیه ی مراحل مراقبت اعم از تشخیصی و درمانی باید به حریم خصوصی بیمار احترام گذاشته شود. ضروری است بدین منظور کلیه ی امکانات لازم جهت تضمین حریم خصوصی بیمار فراهم گردد

4-3) فقط بیمار و گروه درمانی و افراد مجاز از طرف بیمار و افرادی که به حکم قانون مجاز تلتی می شوند میتوانند به اطلاعات دسترسی داشته باشند

4-4) بیمار حق دارد در مراحل تشخیصی از جمله معاینات، فرد معتمد خود را همراه داشته باشد. همراهی یکی از والدین کودک در تمام مراحل درمان حق کودک می باشد مگر اینکه این امر بر خلاف ضرورتهای پزشکی باشد .

وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان ایلام
مرکز آموزشی درمانی شهید مصطفی خمینی (ره)
دبیر کمیته اخلاق بالینی : عباداله کاظمی
حفظ حریم خصوصی گیرندگان خدمت

۱۴۰۳

حفظ حریم خصوصی گیرندگان خدمت

ماده نهم- منع پزشکان از معاینه چند بیمار است به صورت همزمان در اتاق معاینه است. این موضوع در ماده دهم فصل رازداری و حریم خصوصی مورد توجه قرار گرفته است. ارتباط اعضای سازمان با رسانه‌ها به هر شکلی از جمله مصاحبه خبری، حضور در برنامه‌های تلویزیونی و ارائه هر نوع اطلاعات به رسانه‌ها تنها در صورتی موجه است که به هیچ وجهی در بر دارنده نقض حریم خصوصی بیمار نباشد و منجر به فاش شدن اطلاعات پرونده سلامت آنها نشود. در عین حال اعتماد عمومی را به حرفه و حرفه‌مندان سلامت مخدوش نکند. این تاکید در بند یازدهم مد نظر قرار گرفته است.

اطلاعات و نمونه‌های بدن بیمار حریم خصوصی است

ماده دوازدهم نیز بیان می‌کند که آن دسته از حرفه‌مندان که در نظام سلامت مسئولیت مدیریتی دارند مکلف هستند در اظهار نظرهای رسانه‌ای خود درباره بیمارانی که از چهره‌های شناخته شده در جامعه به شمار می‌روند، به نحوی برخورد کنند که ضمن احترام به حریم خصوصی آنها، موجب آزدگی خانواده و نزدیکان بیمار را فراهم نکنند و اطلاعات سلامت این افراد نیز فاش نشود.

مطابق ماده سیزدهم نیز انجام هر گونه عکس برداری و فیلم برداری از بیماران با هدف تهیه محتوای آموزشی، استفاده در فرآیند پژوهشی یا درمانی مانند عکس‌هایی که برای انجام عمل زیبایی گرفته می‌شود، تهیه برنامه سینمایی، مستند یا خبری و مانند آن تنها پس از کسب اجازه از بیماران و یا تایید کمیته اخلاق پزشکی معتبر در بیمارستان یا موسسه پزشکی مربوطه مجاز است. تصویربرداری اعضا از بیماران با هدف شوخی، کنجکاوی و سرگرمی ممنوع است.

ماده چهاردهم- نیز درباره اطلاعات و نمونه‌های مربوط به بدن بیمار مانند عکس‌های رادیوگرافی، نمونه‌های بافتی، خون و مایعات بیولوژیک، محتوای ژنتیکی استخراج شده از بدن است؛ این موارد بخشی از حریم خصوصی بیمار هستند و استفاده از آنها در صورتی برای مقاصد مختلف مانند اهداف پزشکی و پژوهشی مجاز است که یا رضایت صاحب آن گرفته شده باشد یا اطلاعات و نمونه‌ها به شکل غیر قابل انتساب به صاحبان آنها بی نام شده باشند.

الزام اعضای سازمان نظام پزشکی به حفظ حریم خصوصی بیماران
طبق پنجمین ماده اعضای سازمان نظام پزشکی موظف هستند به حریم خصوصی بیماران احترام بگذارند. احترام به حریم خصوصی بیماران مستلزم خودداری از همه کارهایی است که بیماران آن را نقض حریم شخصی خود تلقی می‌کنند. به همین منظور اعضای سازمان باید از اقداماتی مانند معاینه بیمار در حضور افراد دیگر، پرسیدن سوالات حساس از بیماران در حضور دیگران به نحوی که موجب شرم بیماران شود و مشاهده یا لمس غیر ضروری بیماران به ویژه در مورد غیر همجنس خودداری کنند.

ماده ششم اصل رازداری و حریم خصوصی اعضای سازمان نظام پزشکی را مکلف می‌کند از هر گونه تجسس در امور شخصی و خانوادگی بیماران خودداری کنند؛ به همین دلیل لازم است از پرسیدن سوالات شخصی و غیر مرتبط به تشخیص و درمان بیماری از بیماران خودداری شود. اگر پرسیدن سوالاتی که ممکن است بیماران آن را ورود به حریم خصوصی خود تلقی کنند، برای تشخیص و درمان ضروری است باید ضرورت پرسش‌ها با زبان ساده و قابل درک به بیماران اطلاع داده شود.

ماده هفتم نیز به موضوع حقوق بیمار در زمینه داشتن همراه در مراحل بیماری اشاره می‌کند. طبق این ماده در صورت درخواست بیماران لازم است اجازه داده شود که در روند تشخیص و درمان، فرد یا افراد مورد نظر بیماران آنها را همراهی کنند. این الزام شامل حضور بر بالین بیماری که در حال احیای قلبی ریوی است هم می‌شود، مگر اینکه این همراهی مانع از انجام استانداردها مداخلات پزشکی باشد.

مطابق **ماده هشتم** لازم است معاینات حساس بیمار غیر همجنس تا جایی که امکان دارد با جلب رضایت بیمار در حضور پرسنل همجنس یا همراه بیمار انجام شود. در صورتی که انجام این معاینه توسط همکار هم جنس از لحاظ علمی و عملی مقدور باشد و مشکلی برای بیمار ایجاد نکند، می‌توان نسبت به آن اقدام و نتیجه معاینه را دریافت کرد.

معاینه همزمان چند بیمار ممنوع است

چهارده بند برای حفظ حریم خصوصی بیماران در مراکز درمانی

ماده یکم این فصل تاکید می‌کند که اعضای سازمان نظام پزشکی موظف هستند به حق بیمار مبنی بر محرمانه بودن تمام اطلاعات وی احترام بگذارند. این حقوق شامل اطلاعات حساس و غیر حساسی است که به هر شکل در مراحل مختلف تشخیصی و درمانی جمع آوری می‌شود و یا به هر ترتیب در اختیار تیم درمانی قرار می‌گیرد. همچنین ارائه اطلاعات به افرادی به جز شخص بیمار و یا افرادی که از طرف او اجازه داشته باشند، ممنوع است.

طبق **ماده دوم** این فصل فقط آن دسته از پزشکان و سایر حرفه‌مندان سلامت که عضو تیم درمانی بیمار هستند، می‌توانند به اطلاعات مرتبط با تشخیص و درمان هر فرد دسترسی داشته باشند. افراد صرفاً به دلیل پزشک بودن یا عضویت در زمره حرفه‌مندان پزشکی برای دسترسی به اطلاعات بیماران مجاز شمرده نمی‌شوند.

ماده سوم این فصل نیز به شرایطی اشاره می‌کند که در مواردی قانون اجازه می‌دهد که اصل رازداری اجرا نشود. طبق این ماده مجاز بودن نقض اصل رازداری توسط اعضا تنها محدود به مواردی است که به صراحت در قانون ذکر شده است. در چنین مواردی قبل از جمع آوری اطلاعات مربوطه، بیمار تا جایی که امکان دارد باید در جریان الزام قانونی یاد شده قرار گیرد و سپس اطلاعات از وی دریافت شود.

در **ماده چهارم** نیز تاکید شده است که الزام حرفه‌مندان پزشکی به ارائه اطلاعات بیماران به مراجع قضایی تنها محدود به استعلام رسمی دادگاه است و سایر موارد شامل این الزام نیست.